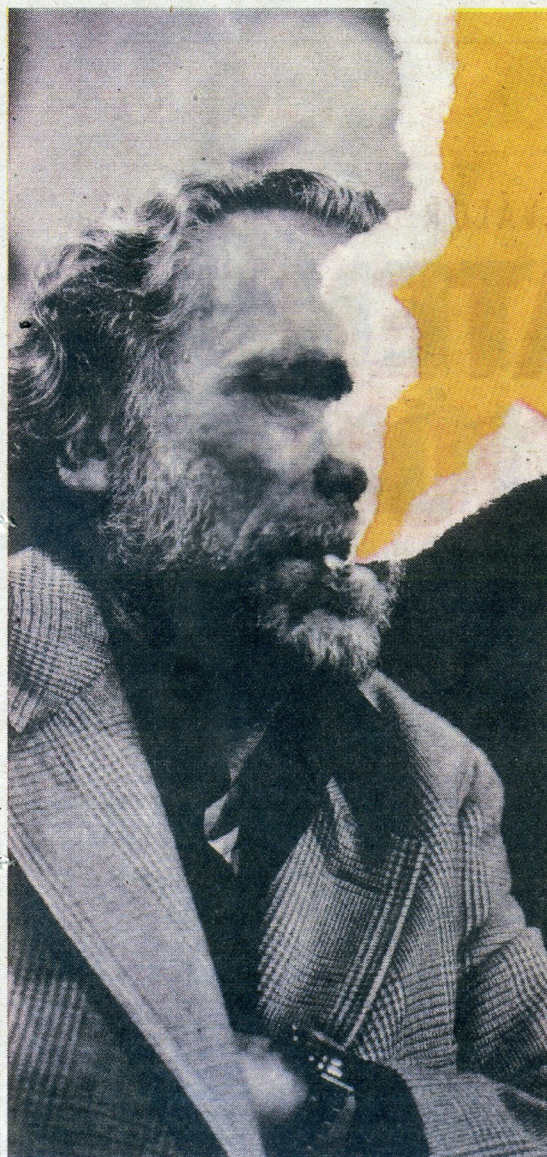

POESIA

PER MANUEL CASTAÑO

La sordidesa de la vida

D. Q. AMB FOTOGRAFIA D'ULF ANDERSEN (GETTY)

Charles Bukowski (1920-1994) és exactament el contrari dels poetes patricis americans a què al·ludia Gabriel Ferrater. Home de molts oficis —i per tant pobre segur, com diu el refrany català—, el que li va durar més va ser el de carter, fins que un benemèrit editor, John Martin, l'en va rescatar amb una assignació de 100 dòlars al mes per a tota la vida, que li va permetre dedicar-se només a escriure. Entre tornar-se boig a la feina o morir-se de gana jugant a ser escriptor, va triar això últim: és com ho exposava ell mateix.

Va escriure molt i desordenadament, com desordenada era la seva vida. Novel·les, narracions, assaigs i poemes, molts poemes. Al principi en mitjans *underground*, com ara el setmanari *Open City*, de Los Angeles, que va durar dos anys, on mantenia una columna titulada “Notes of a Dirty Old Man”. Entre nosaltres és conegut pels reculls de contes que Anagrama va començar a publicar als anys setanta. També en castellà, Visor n’ha anat publicant reculls successius, l’últim dels quals és *Abierto toda la noche*, en traducció d’Eduardo Iriarte, que presenta poemes dels seus últims anys, a partir de 1980. En català, ara ens arriben de cop dues antologies: l’una publicada per John Martin el 2007, *The Pleasures of the Damned*, i l’al-

tra per Abel Debritto el 2016, *Essential Bukowski*.

La primera, traduïda pel polifacètic Martí Sales, guanya en quantitat, 274 poemes, però no conté els textos originals —llavors el volum hauria superat les mil pàgines— ni cap nota complementària. La segona, a càrrec del traductor Marcel Riera —que com a poeta acaba de treure *Abans de la tempesta* (Proa)—, són 95 poemes, en versió bilingüe, i esmenta on i quan es va publicar cada poema, cosa que ajuda a seguir-ne l’evolució. En tot cas, el web Bukowski.net conté força informació —fins i tot documents de l’FBI— sobre la vida i l’obra d’aquest escriptor de dimensions oceàniques.

La imatge que se’n té de beverri, poca-solta, malparlat i avesat a fer referències explícites al sexe és correcta, però el que fa que sigui un gran escriptor i continuï atraient lectors és la seva capacitat de captar i transmetre la sordidesa de la vida, des de la ciutat on va residir sempre, Los Angeles; des del graó més baix de l’escala social, i essent autodidacte de biblioteca pública —“mentre els altres nois empaitaven les | noies | jo empaitava llibres | vells”—. Amb més o menys intenció, ha sabut encarnar la figura de l’antiescriptor, que s’aparta de la societat literària i abomina els xerraires —“enraona sobre les arts fins que | detesto les arts”.

Els seus poemes ho són tot ex-

cepte poemes pròpiament dits: confessions, imprecacions, breus escenes domèstiques o de carrer; retrats de gent desgraciada; hi ha amargura i també pietat; escrits tal com raja, en prosa retallada a l’atzar de l’elocució. Així com no ens vol complaure retòricament, tampoc no ens vol consolar dels mals del món: som així i no hi ha res a fer. Per això Bukowski agrada, perquè no ens enganya. Marc Romera, en el pròleg a la traducció de LaBreu, es pregunta quan tardarà a patir “les croades de l’escola del ressentiment”. No pas gaire. Quan ja han rebut autors com Mark Twain i Roald Dahl, no pot tardar una esmena a la totalitat a algú que, com n’ha dit algun crític, encarna una certa fantasia masculina, la del “solter desinhibit, desendregat, anti-social i del tot lliure”.

Els plaers del condemnat: Poemes 1951-1993

Traducció de Martí Sales
Edicions de 1984. 608 p. 24 euros

Bukowski essencial

Traducció de Marcel Riera
LaBreu Edicions
490 pàgines. 21 euros

Abierto toda la noche

Traducció d’Eduardo Iriarte
Visor
516 pàgines. 20 euros

